

آرمان ملی: بودجه سال آینده کشور در حال بررسی در کمیسیون های تخصصی مجلس است، کارشناسان زیادی به دولت برای تغییر ساختار بودجه توصیه کردند، اما دولت بااین همه کار خودش را انجام داد و با ادغام ردیف های بودجه به جای اصلاح آن را غیرشفاف کرد تا نشان دهد چندان علاقه ای به بهبود وضعیت بودجه ندارد؛ اما این تنها نکته درباره بودجه نیست؛ اخیرا رئیس کمیته اصلاح ساختار بودجه مجلس اعلام کرده که هیچ یک از ۱۱ قانون اصلاح ساختار بودجه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ رعایت نشده است؛ بنابراین مجلس در این باره نامه ای به رئیس سازمان برنامه و بودجه نوشته است. تیرماه سال گذشته مجلس در راستای تلاش برای اصلاح ساختار بودجه، قانونی را تصویب کرد؛ تحت عنوان «برخی احکام مربوط به اصلاح ساختار بودجه کل کشور».۱۴ قانون یک ماه بعد ابلاغ شد. با این حال بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۱ نشان می دهد که بسیار از بخش های این قانون در تنظیم بودجه ۱۴۰۱ مغفل مانده است. مطابق با بند «الف» ماده واحده این قانون تمامی پرداخت های بودجه عمومی باید به ذینفع نهایی پرداخت شود. به این صورت که برای هر تراکشی با تعریف شناسه پرداخت، تقسیم بندی مناسب و دقیقی از مخارج دولت ایجاد شود. این قانون در بودجه سال ۱۴۰۰، در بند «ز» تبصره ۱۹، لحاظ شده بود، اما در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ با حکمی کلی و مبهم جایگزین شده است. در بند ه تبصره ۱۹ لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ هیچگونه الزامی برای دولت و خزانه داری کل کشور در نظر گرفته نشده که بر اساس آن پرداخت هایش را به ذی نفع نهایی محدود و سایر شیوه های پرداخت را ممنوع کند. در لایحه پیشنهادی دولت سیزدهم، در این باره تنها به ذکر لزوم تدوین آیین نامه برای این موضوع بسنده شده است. همچنین براساس اطلاعاتی که در گزارش مرکز پژوهش های مجلس منعکس شده، حکم مربوط به قانون بودجه سال ۱۴۰۰ درباره پرداخت مستقیم به ذی نفع هم به طور کامل اجرایی نشده است. در بخش دیگری از این قانون مصوب شده بود که هرگونه پرداخت وجه بابت انعقاد قرارداد و اجرای معاملات دستگاههایی که مشمول برگزاری مناقصات هستند، در سامانه تدارکات الکترونیکی ثبت شود. طبق این بخش از قانون پرداخت وجه برای معاملاتی که در این سامانه ثبت نشده، ممنوع اعلام شده بود. در واقع هدف این قانون، شفافیت معاملات عمومی بودفساد کاهش یابد و هزینه های دولت کنترل شود. با این حال در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ هیچ حکمی مبنی بر پیروی از این قانون مجلس درج نشده است. در بند نهم این قانون دولت موظف شده که در بخش منابع و مصارف بودجه ردیفی جداگانه را معین کند که در آن منابع برداشت دولت از صندوق توسعه ملی تعیین تکلیف شود، اما دولت از ارائه این اطلاعات نیز شانه خالی کرده است. بخشی دیگری از قانون مجلس که در لایحه ۱۴۰۱ به آن بی توجهی شده است ارائه فهرستی از میزان معافیت های مالیاتی، گمرکی و بیمه ای و درصد معافیت هریک از آنها است. در قانونی که سال گذشته برای اصلاح ساختار بودجه تدوین شده بود، قرار بود این موارد در کنار جدول بودی های و مطالبات قطعی دولت در اختیار مجلس قرار بگیرد تا تصمیم گیری درباره کاهش و هدفمند کردن معافیت ها، تا حد قابل توجهی بهبود بخشد. با این حال به گفته کارشناسان مرکز پژوهش های مجلس هیچ فهرست یا گزارشی از میزان معافیت های مالیاتی، گمرکی و بیمه ای و یا جداول بودی های و مطالبات قطعی دولت همراه با لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ به مجلس ارائه نشده است. علاوه بر این موارد که بیانگر تخطی دولت سیزدهم از قانون مصوب مجلس بوده، موارد دیگری هم هستند که مرکز پژوهش های مجلس از عدم اعمال آن انتقاد کرده است. از جمله برخی از الزامات نحوه انعکاس جداول بودجه، برای مثال به باور باوزی کارشناسی مجلس، لازم بوده منابع و مصارف بودجه ارزی در جدولی مشخص (با رعایت ملاخطات آمینتی و تفکیک برنامه اجرایی) لحاظ شود. در صورتی که این اتفاق در لایحه بودجه ۱۴۰۱ نیفتاده است. مساله دیگری که محل انتقاد جامعه کارشناسی از جمله کارشناسان مرکز پژوهش ها بوده عدم شفافیت بودجه شرکت های دولتی است. آنطور که در گزارش مرکز پژوهش ها با عنوان «بررسی بودجه شرکت های دولتی» آمده است، بودجه پیشنهادی شرکت ها که یک ماه زودتر یعنی در آبان ماه هر سال برای بررسی به مجلس ارائه می شود، غیر شفاف و غیر دقیق است و کاربرد چندانی ندارد. این بودجه زودتر از ارسال می شود در حالی که برخی از اقلام تأثیر گذار بر آن هنوز مشخص نیست. مثل منای محاسبه نرخ ارز در لایحه بودجه، رقم صادرات نفت خام، قیمت هر بشکه نفت خام، سقف اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای و برخی دیگر از اقلام مرتبط با منابع عمومی دولت در بودجه شرکت های دولتی مانند کمک زیان و... بنابراین بودجه ارائه شده شرکت های دولتی در نیمه آبان ماه، غیردقیق بوده و تا زمان ارائه لایحه دولت تغییرات بسیاری می کند. برای حل این مشکل و برای اینکه نمایندگان فرصت و توان بررسی دقیق بودجه شرکت ها را داشته باشند، مرکز پژوهش ها پیشنهاد کرده بود فرایند ارائه و بررسی لایحه بودجه اصلاح شود و بودجه به صورت دومرحله ای مورد بررسی قرار گیرد. به این شکل که در مرحله اول، کلیات بودجه بررسی و به تصویب مجلس برسد. سپس پس از عودت به دولت و اعطای فرصتی مشخص، جزئیات بودجه در قالب لایحه ارائه و در مجلس بررسی و تصویب شود. ارائه بودجه کل کشور به صورت دو مرحله ای، این امکان را فراهم می کرد که کلیات بودجه قبل از ارائه بودجه شرکت های دولتی در اواسط آبانماه، بررسی و تصویب شده باشد. بنابراین بودجه شرکت های دولتی براساس کلیات مصوب، تنظیم و ارائه شود که در این صورت دقیق تر است و قابلیت بررسی بیشتری دارد. با این حال دولت سیزدهم در اولین بودجه اش این اصلاح را هم لحاظ نکرده است و

«آرمان ملی» تبعات حذف شورای رقابت از چرخه قیمت گذاری خودرو را بررسی می کند:

آزادسازی قیمت خودرو؛ احتمالا

فرمان خودرو دست وزارت صمت افتاد

آرمان ملی: پس از مدت ها کشمکش بر سر قیمت خودروهای داخلی و حواشی پر سر و صدایی که پس از ابلاغیه افزایش قیمت ۱۸ درصدی محصولات دو خودرو ساز بزرگ کشور ایجاد شد و حتی کار به شکایت شورای رقابت به دیوان عدالت اداری نیز کشید حال آخرین اخبار از حذف رسمی شورای رقابت از چرخه قیمت گذاری خودرو حکایت دارد و بر اساس اطلاعاتی که مرکز ملی رقابت منتشر شده دستورالعمل های تنظیم قیمت فلانبر عهده وزارت صمت و با هماهنگی ستاد تنظیم بازار خواهد بود. البته این نخستین بار نیست که شورای رقابت از چرخه تصمیم گیری خودرو کنار گذاشته می شود و با توجه به اینکه در اطلاعیه مرکز ملی رقابت از کلمه فعلا استفاده شده به نظر می رسد شورا منتظر است همچون سال ۹۸ که پس از ۲۰ ماه دولت این شورا مجدد به عنوان متولی قیمت گذاری تعیین کرد دوباره برنده بخت قیمت گذاری خودرو به این شورا بازگر داده شود.

موضوعی که اگر چه کارشناسان وضعیت کنونی بازار خودرو و شکاف قیمتی بازار و کارخانه را نتیجه سیاست های منفعلانه شورا در قبال خودرو عنوان می کنند و معتقدند حذف این شورا می توان گام نخست وزارت صمت برای آزادسازی قیمت ها و جلوگیری از رانت ۵۵ هزار میلیارد تومانی اختلاف قیمتی باشد اما به گفته تحلیلگران حذف شورا تأثیری در وضعیت کنونی بازار نخواهد داشت ضمن آنکه قیمت گذاری در بازار خودرو از سوی هر نهاد و یا سازمانی که باشد نتیجه یکسانی را تحمیل خواهد کرد از سوی دیگر در صورتیکه دولت از این تغییر تصمیمی به غیر از حرکت به سمت بازار آزاد را داشته باشد احتمال اینکه مجددا با قیمت گذاری در بازار خودرو از سوی هر نهاد و افزایش توری نشان می دهد عملکرد شورا حداقل در حوزه خودرو در دو سال اخیر چندان مطلوب نبوده است به گونه ای که با عبور زیان انباشته خودروسازان از ۷۰ هزار میلیارد تومان و بدی های بالای جاده مخصوصی ها به قطعه سازان زمینه کاهش تولید و عرضه و رسیدن شکاف قیمتی به بیش از ۲ برابر شده است.

احتمال بازگشت شورای رقابت

در رابطه با حذف شورای رقابت از چرخه قیمت گذاری و اینکه این شورا از کلمه فعلا استفاده کرده سعید مدنی مدیرعامل پیشین خودروسازی سایپا می گوید: حذف شورای رقابت برای خودروسازی کشور می تواند خوش بین باشد، چرا که این شورا در بحث قیمت گذاری خودرو با تعلل رفتار می کرد و همین مساله سبب می شد بنیه مالی شرکت های خودروساز تضعیف شود. وی در ادامه افزود: البته در شرایط حاضر و با این حجم از فشار به خودروسازی تنها حرکت به سمت آزادسازی قیمت می تواند راهگشای شرکت های خودروساز باشد البته باید توجه داشت که افزایش ۱۸ درصدی قیمت که در آذرماه اتفاق افتاد نه تنها قیمت های بازار را افزایش نداد، بلکه شکاف قیمتی بازار و کارخانه را نیز کاهش داده است. مدنی تصریح کرد: شورای رقابت در ارتباط با تعیین قیمت خودرو نتوانست آن طور که باید و شاید خوب عمل کند و به احتمال زیاد همین مساله منجر به کنار گذاشتن این شورا شده است. با این حال احتمال بازگشت شورای رقابت وجود دارد. در واقع تجربه نشان داده هر زمان وضعیت خودروسازی کشور حاد می شود،

شورای رقابت را کنار می گذارد و با بهبود نسبی فضا این شورا بار دیگر سکان قیمت گذاری خودرو را در دست می گیرد. این کارشناس خودرو در خصوص تأثیر حضور ستاد تنظیم بازار به عنوان متولی جدید بازار گفت: بعید است که تغییر خاصی در این ارتباط اتفاق بیفتد، زیرا همچنان سیاست گذار کلان به دنبال اجرای قیمت گذاری دستوری است. البته اگر ستاد تنظیم بازار چنانچه به تأثیرگذاری اندک افزایش قیمت های ستاد تنظیم بازار روی قیمت های بازار توجه کند و در مسیر کاهش شکاف میان قیمت های کارخانه و بازار حرکت کند این اتفاق سبب می شود علاوه بر به تعادل رسیدن قیمت ها در بازار، طرح های فروش خودروسازان نیز با متقاضیان واقعی فرق شود و در طرح های فروش نباشد.

مسیر شورای رقابت

همچنین حسن کریمی سنجری کارشناس صنعت خودرو نیز در خصوص تأثیر حذف شورای رقابت می گوید: چنانچه ستاد تنظیم بازار به عنوان مرجع جایگزین بخواهد همان مسیر شورای رقابت را طی کند، این تغییر مرجع تأثیر خاصی بر فعالیت شرکت های خودروساز نخواهد گذاشت. اما چنانچه اعضای ستاد تنظیم بازار به این جمع بندی برسند که برای تعیین قیمت ها نبوده و خودروسازی ر دچار چالش کرده، این اتفاق می تواند به نوعی تغییر چینی در فعالیت شرکت های خودروساز ایجاد کند. وی در ادامه با عنوان اینکه شورای رقابت نتوانسته به وظیفه ذاتی خود در قبال بازار خودرو و عمل کند، گفت: وظیفه ذاتی شورای رقابت بهبود، توسعه و ایجاد بازار رقابتی است، اما قیمت گذاری های صورت گرفته توسط این شورا تأثیر منفی بر دو بخش عرضه و تقاضا برای «خودرو» گذاشته و باعث شده مصرف کنندگان واقعی نه تنها سود نبرند، بلکه از این مسیر زیان کرده و حداقل تا پایان سال احتمالاً شاهد صعود قیمت ها خواهیم بود. این کارشناس خودرو گفت: البته احتمال دارد شیب صعودی قیمت ها تحت تأثیر سیاست افزایش تولید و عرضه ملایم باشد و تا حدود ۸ درصد برسد اما نشانهای کاهش قیمت ها را باید از سال بعد و پس از اجرای سیاست های وزیر صمت مشاهده کرد.

سموم در چه چندم دست کشاورز می رسد؟

سیب زمینی های نظارت بر واردات گل کاشتند!

دیپلماسی اقتصادی قوی عمل کند تا حداقل کشور های همسایه را از دست ندهیم

سموم این کشور از کیفیت لازم برخوردار نیست. این فعال اقتصادی ادامه داد: بسیاری از تجار ایرانی سموم مورد نیاز کشور را از چین خریداری می کنند. البته این احتمال وجود دارد که تاجر برای اینکه سود بیشتری عایدشان شود سموم با درجه کیفی پایین را خریداری می کند. وی با بیان اینکه دوره کارنس در سموم متفاوت است، خاطرنشان کرد: دوره کارنس تعیین شده است از زمانی که سموم مصرف می شود تا زمانی که

آرمان ملی: عضو هیات مدیره انجمن ملی سیب زمینی خاطرنشان کرد بسیاری از تجار ایرانی سموم مورد نیاز کشور را از چین خریداری می کنند. البته این احتمال وجود دارد که تاجر برای اینکه سود بیشتری عایدشان شود سموم با درجه کیفی پایین را خریداری می کند. محمدرحیم نیاززی در پاسخ به این پرسش که شب بازگشت سیب زمینی از ازبکستان و ترکمنستان رسانه ای شده است آیا این خبر را تأیید می کنید؟ گفت: در سال جاری چند محموله کشاورزی از جمله فلفل دلمه ای از روسیه، کیوی از هند و امارات متحده عربی، سیب زمینی از ازبکستان و ترکمنستان مرجوع شد. وی با اشاره به دلایل مرجوع شدن محموله های کشاورزی، خاطرنشان کرد: برخی از سموم استفاده شده از سوی کشاورزان در کشور از سوی کشورهای مقصد تعریف نشده است و همین مسئله در نهایت مشکل ساز می شود. علاوه بر این برخی از کشورهای که سموم از آنها خریداری می شود استانداردهای لازم را ندارند و در تولید و کیفیت آنها تقلب صورت می گیرد این مسئله در سمومی که از کشور چین وارد می شود بارها مشاهده شده است و

رشد آمار چک برگشتی؛

۶۳۰ هزار چک برگشت خورد!

آرمان ملی: آمار بانک مرکزی درباره چک های برگشتی در هشتمین ماه سال جاری نشان می دهد که در این ماه معادل ۶۳۰ هزار فقره چک برگشت خورده که از نظر تعداد و مبلغ معادل ۵.۲۲ و ۳.۱۶ درصد افزایش داشته است. تازه ترین آماري که بانک مرکزی از جریان مبادلات چک منتشر کرده نشان می دهد که در آبان ماه سال جاری حدود ۱.۷ میلیون فقره چک به ارزشی بیش از ۲۵۰ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان مبادله شده است که از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۲.۳۰ و ۹ درصد نسبت به همراه افزایش دارد. از سوی دیگر، بیش از ۶ میلیون فقره با ارزشی حدود ۲۲۰ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان از چک های مبادله ای وصول شده است که از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۳۰ و ۲۶ درصد افزایش دارد. در کنار چک های وصولی معادل ۶۳۰ هزار فقره چک هم برگشت خورده که از نظر تعداد و مبلغ چک های برگشتی به ترتیب با ۵.۳۲ و ۳.۱۶ درصد افزایش داشته است. همچنین در این مدت، در استان تهران حدود ۲.۲ میلیون فقره چک با ارزشی معادل ۱۲۸ هزار ۵۰۰ میلیارد تومان مبادله شده که بیانگر صدرنشینی استان تهران در مبادله چک در سطح کشور است. چک های وصول شده در تهران حدود ۲ میلیون فقره به ارزشی حدود ۱۱۴ هزار میلیارد تومان و چک های برگشتی بیش از ۱۷۲ هزار فقره به ارزشی حدود ۱۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان گزارش شده است. البته، نسبت چک های برگشتی به مبادله ای از ۵.۸ درصد در آبان ماه سال گذشته به ۸.۸ درصد در آبان سال جاری رسیده که ۳۰ درصد افزایش داشته است. از سوی دیگر، ارزش چک های مبادله شده در آبانماه امسال نسبت به مدت مشابه چک قبل ۷.۲۱ درصد با افزایش مواجه شده و از آن تعداد و مبلغ چک های مبادله شده ۱.۹۱ و ۸.۸۷ درصد وصولی و ۹.۸ و ۲.۱۲ درصد برگشت داده شده است. علاوه بر این، در آبان ماه امسال در کل کشور بیش از ۶۰۸ هزار فقره چک به ارزشی حدود ۲۹ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان به دلایل کسری یا فقدان موجودی برگشت خورده است که در واقع از نظر تعداد ارزش ۵.۹۶ درصد از کل چک های برگشتی به دلایل کسری یا فقدان موجودی بوده است. از سوی دیگر، در استان تهران حدود ۱۶۵ هزار فقره چک به ارزشی بیش از ۱۲ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان به دلایل کسری یا فقدان موجودی برگشت داده شده که در استان تهران از نظر تعداد ۶.۵۸ و از نظر مبلغ نیز ۲.۹۶ درصد چک های برگشتی به دلایل کسری یا فقدان موجودی به کل چک های برگشتی بوده است. همچنین، در این ماه در کل کشور حدود ۹۶ میلیون فقره وصول شده که از این تعداد بالغ بر ۴۶ میلیون فقره عادی و حدود ۵۰ میلیون فقره رمزدار بوده است؛ بنابراین در کل کشور ۲.۹۳ درصد از کل چک های با ارزش عادی و ۶ درصد از چک های رمزدار تشکیل می دهند. از نظر مبلغی نیز، از ۴۱۹ هزار میلیارد تومان چک های وصولی در کل کشور حدود ۲۲۰ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان برای چک های عادی و بالغ بر ۱۹۸ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان خاص چک های رمزدار بوده است. بر این اساس، در کل کشور ۵.۵۲ درصد از کل مبلغ چک های وصولی را چک های عادی و ۵.۴۷ درصد دیگر را چک های رمزدار به کل اختصاص داده اند. طبق این گزارش، در آبان امسال در کل کشور بیش از ۴۶۶ هزار فقره چک رمزدار به ارزشی حدود ۱۹۸ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان وصول شده که نسبت به ماه قبل از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۱.۱۲ و ۲.۱۴ درصد رشد داشته است، اما در ماه مورد بررسی، در استان تهران بیش از ۱۵۰ هزار فقره چک رمزدار به ارزشی حدود ۱۴۱ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان وصول شد که در این ماه، ۴۹.۳ درصد از تعداد چک های رمزدار وصولی در سه استان تهران (۲.۲۲ درصد)، اصفهان (۳.۹ درصد) و خراسان رضوی (۲.۷ درصد) و در مجموع این سه استان به بیشترین میزان در مقایسه با سایر استان ها دارا بوده اند. همچنین، ۷۹.۲ درصد از ارزش چک های فوق در استان های تهران (۷.۷۱ درصد)، اصفهان (۳.۴ درصد) و خراسان رضوی (۶.۳ درصد) وصول شده است.

نیم نگاه

بهانه های گرانای مرغ و تخم مرغ بررسی شد:

قاچاق و احتکار نهادهای تولید

آرمان ملی: با قطعی شدن حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از برخی کالا های اساسی و در حالی که هنوز این سیاست به طور رسمی کلید نخورده اما بهانه ای به دست فرصت طلبان داده تا از هم اکنون نسبت به افزایش قیمت ها در بازار اقدام کنند موضوعی که منجر به افزایش نرخ مرغ مرغ و تخم مرغ شده است همین به این دلیل است که در این میان بهانه های مختلفی همچون قاچاق تخم مرغ نیز برای گمراهی مشتریان مطرح شده است. به همین به مطرح می شود که قطعا با تشدید بر خورد با منافذ قاچاق هم اکنون امکان پذیر نیست از سوی دیگر گردن دلان هم همیشه وجود داشته تا تقصیر ها را به آنها نسبت دهند این در حالست که متولیان تشکل ها و اتحادیه های صنفی همان طور که پیش از این عضو هیات مدیره اتحادیه بارفروشان گفته بود دلان کسی جز همکاران صنفی و به حسب اتفاق نام آشنا هستند. در این رابطه حمید کاشانی رئیس هیات مدیره اتحادیه مرغ تخم گذار با رخ خبر قاچاق تخم مرغ، می گوید: اتحادیه مسئول اعطای مجوز به متقاضیان صادرات است و تا به امروز مجوز یک گرم صادرات تخم مرغ را نداشته است. وی با بیان اینکه مبارزه با قاچاق کالا در یک سال گذشته شدت گرفته است، تصریح کرد: دستگاه های نظارتی محموله های مواد غذایی را به شدت پایش می کنند و امکان این قاچاق تخم مرغ را به صفر رسانده اند. البته ممکن است شخصی برای مصادف شخصی یا خانوادگی چندین کارتون تخم مرغ را مرز خارج کند. این فعال اقتصادی با بیان اینکه قیمت تخم مرغ بعد از اصلاح نظام پارت های، در حدود ۲.۵ برابر افزایش پیدا می کند، افزود: در زمینه تولید مشکلی وجود ندارد و مردم دفعه تامین نداشته باشند. در ماه گذشته افتخرد تخم مرغ تولید شد که قیمت تخم مرغ به زیر نرخ مصوب رسید. اما اصلاح نظام پارت های دولت باید تا تولید کنندگان متوجهی کند تا آنها بتوانند تولید را ادامه بدهند و تولید در کشور متوقف نشود.